

Nacrt

PRIJEDLOG

**ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O MATERIJALIMA I
PREDMETIMA KOJI DOLAZE U NEPOSREDAN DODIR S HRANOM, S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2014.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O MATERIJALIMA I PREDMETIMA KOJI DOLAZE U NEPOSREDAN DODIR S HRANOM

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o materijalima i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom („Narodne novine“, broj 25/2013) stupio je na snagu 1. srpnja 2013. godine. Predmetni zakon predstavlja mehanizam za provedbu Uredbi Europske unije u području materijala i predmeta u dodiru s hranom.

Navedeni zakon, između ostaloga osigurava i provedbu Uredbe Komisije (EU) br. 284/2011 od 22. ožujka 2011. o utvrđivanju posebnih uvjeta i detaljnih postupaka za uvoz plastičnih kuhinjskih proizvoda od poliamida i melamina podrijetlom ili isporučenih iz Narodne Republike Kine i Posebnog upravnog područja Hong Kong, Kina (SL L 77, 23. 3. 2011.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 284/2011).

Analizom i praćenjem provedbe od 1. srpnja 2013. godine utvrđeno je da je važeće normativno rješenje u odnosu na obavljanje službenih kontrola u odnosu na Uredbu (EU) br. 284/2011 potrebno normativno doraditi kako bi bila jasnija i u praksi ne bi dovodila do nejednakog postupanja nadzornih tijela.

Naime, u prvim mjesecima punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji utvrđeno je kako službenu kontrolu nad pošiljkama plastičnih kuhinjskih proizvoda, koju trenutačno obavlja Carinska uprava Ministarstva financija, potrebno izmijeniti na način da uzimajući u obzir specifičnosti Uredbe (EU) br. 284/2011, carinskom nadzoru prethodi službena kontrola sanitarnog inspektora na granici koji će pregledati pošiljku plastičnih kuhinjskih proizvoda, tj. utvrditi je li uvoznik pošiljke plastičnih kuhinjskih proizvoda ispunio izjavu iz Priloga Uredbe (EU) br. 284/2011 te istu dostavio u propisanom roku nadležnom sanitarnom inspektor na granici. U smislu navedenoga predlaže se važeću normu izmijeniti na način da se carinjenje pošiljaka plastičnih kuhinjskih proizvoda ne može obaviti bez propisno ispunjene izjave iz Priloga Uredbe (EU) broj 284/2011, odnosno tijelo nadležno za carinu ne može obaviti carinjenje pošiljke plastičnih kuhinjskih proizvoda bez ovjerene izjave iz članka 3. Uredbe Komisije (EU) 284/2011. koju ovjerava sanitarni inspektor na granici.

Sukladno navedenom, potrebno je i u utvrđenim zadaćama nadležnog tijela - Ministarstva zdravlja izvršiti odgovarajuće izmjene u članku 4., kroz brisanje odredbi o odobravanju puštanja u slobodni promet pošiljaka plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011 sukladno članku 8. Uredbe 284/2011.

Zakonskim prijedlogom dopunjuju se prekršajne odredbe vezano uz sankcioniranje neprijavljivanja djelatnosti s materijalima i predmetima u dodiru s hranom na propisanom obrascu Ministarstvu zdravlja.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga zakona neće imati financijskih učinaka na državni proračun Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađivanja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području materijala i predmeta koji dolaze u neposrednom dodiru s hranom, sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora, predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O MATERIJALIMA I PREDMETIMA KOJI DOLAZE U NEPOSREDAN DODIR S HRANOM

Članak 1.

U Zakonu o materijalima i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom („Narodne novine“, broj 25/2013) članak 1. mijenja se i glasi:

„Ovim se Zakonom utvrđuje nadležno tijelo i zadaće nadležnoga tijela za provedbu:

- Uredbe (EZ) br. 1935/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom i stavljanju izvan snage direktiva 80/590/EEZ i 89/109/EEZ (SL L 338, 13. 11. 2004.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1935/2004,

- Uredbe Komisije (EZ) br. 2023/2006 od 22. prosinca 2006. o dobroj proizvođačkoj praksi za materijale i predmete koji dolaze u dodir s hranom (SL L 384/75, 29. 12. 2006.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 2023/2006,

- Uredbe Komisije (EZ) br. 1895/2005 od 18. studenoga 2005. godine o ograničenju uporabe određenih epoksi derivata u materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom (SL L 302/28, 19. 11. 2005.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1895/2005,

- Uredba Komisije (EZ) br. 450/2009 od 29. svibnja 2009. o aktivnim i inteligentnim materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom (SL L 135/3, 30. 5. 2009.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 450/2009,

- Uredba Komisije (EZ) br. 282/2008 od 27. ožujka 2008. o recikliranim plastičnim materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom i o izmjenama Uredbe (EZ) br. 2023/2006 (SL L 86, 28. 3. 2008.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 282/2008,

- Uredba Komisije (EU) br. 10/2011 od 14. siječnja 2011. o plastičnim materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom (SL L 12/1, 15. 1. 2011.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 10/2011,

- Uredba Komisije (EU) br. 284/2011 od 22. ožujka 2011. o utvrđivanju posebnih uvjeta i detaljnih postupaka za uvoz plastičnih kuhinjskih proizvoda od poliamida i melamina podrijetlom ili isporučenih iz Narodne Republike Kine i Posebnog upravnog područja Hong Kong, Kina (SL L 77, 23. 3. 2011.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 284/2011.“

Članak 2.

U članku 4. točka 9. briše se.

Dosadašnja točka 10. postaje točka 9.

Članak 3.

U članku 7. stavci 6. i 7. mijenjaju se i glase:

(6) Službenu kontrolu nad pošiljkama plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011 obavljaju sanitarni inspektori na granici. Prema članku 8. Uredbe (EU) br. 284/2011 carinska tijela ne mogu obaviti carinjenje dok od sanitarnog inspektora na granici ne dobiju rješenje kojim se utvrđuje da je za predmetnu pošiljku uredno dostavljena, propisno ispunjena i ovjerena izjava iz Priloga Uredbe (EU) br. 284/2011 kako je predviđeno u članku 3. Uredbe (EU) br. 284/2011.

(7) Carinska tijela Ministarstvu povodom njegova zahtjeva, dostavljaju podatke o provedbi carinskog nadzora nad pošiljkama plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 8. Uredbe (EU) br. 284/2011.

Članak 4.

U članku 8. stavku 1. u točki 16. riječi: „ Uredbi (EU) br. 282/2011“ zamjenjuju se riječima: „Uredbi (EU) br. 282/2008“,.

Iza točke 17. dodaje se točka 18. koja glasi:

„18. ne prijavi svoju djelatnost na propisanom obrascu sukladno članku 5. ovoga Zakona.“

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Navedenim člankom usklađeni su nazivi Uredbi Europske unije s nazivima Uredbi objavljenih u Službenom listu Europske unije, Posebno hrvatsko izdanje.

Uz članak 2.

Ovim člankom preciznije se definiraju poslovi koje obavlja Ministarstvo zdravlja u provedbi uredbi.

Uz članak 3.

Ovim se člankom usklađuju poslovi granične sanitarne inspekcije ministarstva nadležnog za zdravlje s odredbom članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011 kao i utvrđuju obveze Carinske uprave Ministarstva financija za ne odobravanje uvoza pošiljke/pošiljaka plastičnih kuhinjskih proizvoda ako se ne dostavi ispunjena i ovjerena isprava o pošiljci/pošiljkama plastičnih kuhinjskih proizvoda. Utvrđuje se obveza Carinske uprave Ministarstva financija da dostavi podatke o provedbi carinskog nadzora nad pošiljkom/pošiljkama plastičnih kuhinjskih proizvoda.

Uz članak 4.

Navedenim člankom uređuju se prekršajne odredbe za neprijavlivanje djelatnosti uvoza, proizvodnje i distribucije materijala i predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuje nadležno tijelo i zadaće nadležnoga tijela za provedbu:

- Uredbe (EZ) br. 1935/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom (SL L 338, 13. 11. 2004.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1935/2004,
- Uredbe Komisije (EZ) br. 2023/2006 od 22. prosinca 2006. o dobroj proizvođačkoj praksi za materijale i predmete namijenjene neposrednom dodiru s hranom (SL L 384, 29. 12. 2006.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 2023/2006,
- Uredbe Komisije (EZ) br. 1895/2005 od 18. studenoga 2005. godine o zabrani uporabe određenih epoksi derivata u materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom (SL L 302, 19. 11. 2005.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1895/2005,
- Uredba Komisije (EZ) br. 450/2009 od 29. svibnja 2009. o aktivnim i inteligentnim materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom (SL L 135, 30. 5. 2009.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 450/2009,
- Uredba Komisije (EZ) br. 282/2008 od 27. ožujka 2008. o recikliranim plastičnim materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom i o izmjenama Uredbe (EZ) br. 2023/2006 (SL L 86, 28. 3. 2008.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 282/2008,
- Uredba Komisije (EU) br. 10/2011 od 14. siječnja 2011. o plastičnim materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom (SL L 12, 15. 1. 2011.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 10/2011,
- Uredba Komisije (EU) br. 284/2011 od 22. ožujka 2011. o utvrđivanju posebnih uvjeta i detaljnih postupaka za uvoz plastičnih kuhinjskih proizvoda od poliamida i melamina podrijetlom ili isporučениh iz Narodne Republike Kine i Posebnog upravnog područja Hong Kong, Kina (SL L 77, 23. 3. 2011.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 284/2011.

Zadaće nadležnoga tijela

Članak 4.

Ministarstvo za potrebe provedbe uredbi iz članka 1. ovoga Zakona obavlja sljedeće poslove:

1. zaprima zahtjeve za izdavanje odobrenja kojima se odobrava nova tvar i zahtjeve za izmjenom važećeg odobrenja te pisanim putem potvrđuje njihovo zaprimanje u skladu sa člancima 9. i 12. Uredbe (EZ) br. 1935/2004,
2. o zaprimljenim zahtjevima odmah obavještava Europsku agenciju za sigurnost hrane,

3. osigurava da su zahtjev i dodatne informacije koje dostavi podnositelj zahtjeva na raspolaganju Europskoj agenciji za sigurnost hrane,
4. zaprima propisno ispunjenu izjavu iz Priloga Uredbe (EU) br. 284/2011 kojom uvoznik potvrđuje da pošiljka plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011 ispunjava zahtjeve vezane za otpuštanje primarnih aromatskih amina i formaldehida utvrđene u dijelu A Priloga V., odnosno odjeljku A Priloga II. Direktive 2002/72/EZ,
5. odobrava prihvatljivost puštanja u slobodni promet plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011,
6. može odrediti posebna mjesta prvog unosa za pošiljke podrijetlom ili isporučene iz Kine i Hong Konga sukladno članku 5. Uredbe (EU) br. 284/2011 i o tome obavještava Europsku komisiju,
7. obavlja službene kontrole pošiljaka plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011 na prvom mjestu unosa sukladno članku 6. Uredbe (EU) br. 284/2011,
8. odobrava nastavak prijevoza pošiljaka plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011 sukladno članku 7. Uredbe (EU) br. 284/2011,
9. odobrava puštanje u slobodni promet pošiljaka plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011 sukladno članku 8. Uredbe 284/2011,
10. vodi evidenciju o provedenim službenim kontrolama pošiljaka plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011 i o tome obavještava Europsku komisiju sukladno članku 9. Uredbe (EU) br. 284/2011.

Članak 7.

- (1) Službene kontrole nad provedbom uredbi iz članka 1. ovoga Zakona i ovoga Zakona obavljaju sanitarni inspektori, sukladno propisima kojima je uređen djelokrug rada i ovlasti sanitarne inspekcije, nadzor nad predmetima opće uporabe te službene kontrole hrane i hrane za životinje.
- (2) Carinski nadzor nad provedbom Uredbe (EU) br. 284/2011 i ovoga Zakona obavlja Carinska uprava Ministarstva financija.
- (3) Upravni nadzor nad provedbom uredbi iz članka 1. ovoga Zakona i ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.
- (4) Ako određeni materijal i predmet namijenjen neposrednom dodiru s hranom koji ispunjava uvjete iz uredbi iz članka 1. ovoga Zakona predstavlja rizik za zdravlje ljudi, sanitarni inspektor je ovlašten privremeno zabraniti stavljanje na tržište tih materijala i predmeta na području Republike Hrvatske, narediti povlačenje tih materijala i predmeta s tržišta Republike Hrvatske, njihov povrat od potrošača ili ograničiti njihovu dostupnost na tržištu Republike Hrvatske u skladu sa člankom 18. Uredbe (EZ) br. 1935/2004.

(5) Carinska tijela ne mogu obaviti carinjenje dok od inspektora iz stavka 1. ovoga članka ne dobiju rješenje da pošiljka, glede zdravstvene ispravnosti, odgovara propisanim uvjetima za takve predmete i materijale u neposrednom dodiru s hranom.

(6) Službenu kontrolu nad pošiljkama plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011 obavljaju carinska tijela u skladu sa člankom 8. Uredbe (EU) br. 284/2011, pri čemu provjeravaju je li izjava iz Priloga Uredbe (EU) br. 284/2011 propisno ispunjena, kako je predviđeno u članku 3. Uredbe (EU) br. 284/2011.

(7) Carinska tijela na temelju članka 21. Uredbe (EU) br. 284/2011 Ministarstvu povodom njegova zahtjeva, dostavljaju podatke o provedbi carinskog nadzora pošiljkama plastičnih kuhinjskih proizvoda iz članka 3. Uredbe (EU) br. 284/2011.

IV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 8.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. proizvodi i stavlja na tržište materijale i predmete namijenjene neposrednom dodiru s hranom koji nisu u skladu sa člankom 3. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1935/2004,

2. označava, oglašava ili prezentira materijale i predmete namijenjene neposrednom dodiru s hranom na način da dovede u zabludu potrošače (članak 3. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 1935/2004),

3. proizvodi, pri proizvodnji hrane koristi ili stavlja na tržište aktivne ili inteligentne materijale i predmete namijenjene neposrednom dodiru s hranom na način protivan članku 4. Uredbe (EZ) br. 1935/2004 i članku 5. Uredbe (EZ) br. 450/2009,

4. koristi tvar ili materijal namijenjen neposrednom dodiru s hranom koji nije odobren u Europskoj uniji, odnosno za njega nije izdano odobrenje u skladu s člankom 11. Uredbe (EZ) br. 1935/2004,

5. ne poštuje uvjete ili ograničenja uporabe kako je utvrđeno u odobrenju za tvar ili materijal namijenjen neposrednom dodiru s hranom (članak 11. Uredbe (EZ) br. 1935/2004),

6. odmah ne obavijesti Europsku komisiju o mogućim novim znanstvenim ili tehničkim podacima koji mogu utjecati na sigurnost odobrene tvari u odnosu na ljudsko zdravlje (članak 11. Uredbe (EZ) br. 1935/2004),

7. materijale i predmete namijenjene neposrednom dodiru s hranom ne označi u skladu sa člancima 15. i 17. Uredbe (EZ) br. 1935/2004,

8. ne priloži pisanu izjavu u skladu sa člankom 16. Uredbe (EZ) br. 1935/2004,

9. ne osigura sustav sljedivosti materijala i predmeta namijenjenih neposrednom dodiru s hranom u skladu sa člankom 17. Uredbe (EZ) br. 1935/2004,

10. ne osigura da se proizvodni postupci materijala i predmeta namijenjenih neposrednom dodiru s hranom provode u skladu s Uredbom (EZ) br. 2023/2006,

11. materijali i predmeti namijenjeni neposrednom dodiru s hranom otpuštaju tvari protivno članku 2. Uredbe (EZ) br. 1895/2005,

12. u proizvodnji materijala i predmeta namijenjenih neposrednom dodiru s hranom rabi i/ili je u njima prisutan BFDGE (članak 3. Uredbe (EZ) br. 1895/2005),

13. u proizvodnji materijala i predmeta namijenjene neposrednom dodiru s hranom rabi i/ili je u njima prisutan NOGE (članak 4. Uredbe (EZ) br. 1895/2005),

14. se materijalima i predmetima namijenjenima neposrednom dodiru s hranom koji sadrže BADGE i njegove derivate ne priloži pisana izjava u skladu sa člankom 16. Uredbe (EZ) br. 1935/2004 (članak 5. Uredbe (EZ) br. 1895/2005),

15. proizvodi i stavlja na tržište plastične predmete i materijale namijenjene neposrednom dodiru s hranom protivno Uredbi (EU) br. 10/2011,

16. proizvodi i stavlja na tržište reciklirane predmete i materijale namijenjene neposrednom dodiru s hranom protivno Uredbi (EU) br. 282/2011,

17. postupi protivno Uredbi (EU) br. 284/2011.

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba.

(4) Za pokušaj prekršaja iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna sanitarni inspektor kaznit će za prekršaj na mjestu počinjenja prekršaja odgovornu osobu u pravnoj osobi i fizičku osobu koja obavlja registriranu djelatnost s materijalima i predmetima u dodiru s hranom, za nepoštivanje odredaba ovoga Zakona.

(6) Ako osoba kažnjena za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka ponovno počini istovjetni prekršaj, kaznit će se na mjestu počinjenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna.